

Alfred Nobel
University

III Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

матеріали конференції

17-18 квітня 2025 р.

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
науково-педагогічних, педагогічних працівників
і молодих учених

**«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ»**
(17-18 квітня 2025 р.)

3rd international scientific and practical conference of
scientific and pedagogical, pedagogical staff and young
scientists

**THEORY AND PRACTICE OF THE EXPERT'S
PROFESSIONAL FORMATION IN
THE INNOVATIVE SOCIOCULTURAL AREA**

Proceedings
(17-18 April 2025)

Electronic edition

Dnipro – 2025

УДК 378:371.134:316.61

Т 33

Організаційний комітет:

С.Б. Холод, доктор економічних наук, професор, ректор, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – голова оргкомітету;

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – заступник голови;

О.О. Лаврентьєва, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Криворізький державний педагогічний університет», Україна – заступник голови;

Л.М. Рибалко, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Україна;

О.В. Лебідь, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна;

О.П. Крупський, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна;

С.Г. Абасова, доктор філософії, доцент, провідний науковий співробітник Інституту економіки Міністерства освіти та науки Азербайджана, Азербайджан.

Т33

Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: Матеріали 3-ї Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених, Дніпро, 17-18 квітня 2025 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2025. 283 с.

ISBN 978-966-434-605-1

До збірки увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Головна тематика представлених доповідей відповідає напрямом роботи конференції: висвітлено теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції; окреслено сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти; розкрито зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих; схарактеризовано технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Університет імені
Альфреда Нобеля, 2025

Т. Є. Мухіна,
здобувачка ступеня доктора філософії,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Запоріжжя, Україна

STEM-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ

У контексті євроінтеграції та військового стану в Україні модернізація підходів до підготовки майбутніх учителів початкових класів є пріоритетним завданням для забезпечення якості освітнього процесу. Сучасна початкова школа потребує педагогів нового типу – здатних не лише передавати знання, а й формувати у молодших школярів креативне, критичне та гнучке мислення. У цьому контексті використання STEM-технологій виступає не просто інноваційним трендом, а ключовим пріоритетом розвитку освіти. Ці технології мають комплексний вплив на ефективність процесу навчання, сприяють інтеграції знань із різних галузей, розвитку дослідницьких навичок і створенню освітнього середовища, орієнтованого на практичну діяльність та самовираження.

Успішність впровадження STEM-технологій у початковій школі значною мірою залежить від рівня підготовки педагогічних кадрів. Майбутні вчителі початкових класів повинні не лише мати теоретичні знання про STEM, але й володіти методиками його застосування для цілеспрямованого розвитку креативності учнів.

Проблема використання STEM-технологій у процесі професійної підготовки фахівців у галузі початкової освіти є предметом дослідження таких учених, як Н. Балик, О. Барни, Н. Валько, С. Доценко, А. Дрокіної, Д. Пріми, Р. Пріми, Л. Себало та ін. Проте, незважаючи на наявні наукові розвідки, питання особливостей використання STEM-технологій саме як ефективного засобу підготовки майбутніх учителів початкових класів до розвитку креативності учнів потребує подальшого вивчення.

Мета дослідження – розкрити особливості використання STEM-технологій як ефективного засобу підготовки майбутніх учителів початкових класів до розвитку креативності учнів.

Поняття «STEM» увійшло до освітнього лексикону як позначення міждисциплінарного підходу, що об'єднує природничі науки (Science), технології (Technology), інженерію (Engineering) та математику (Mathematics). Хоча вперше акронім з'явився у 1990-х роках

завдяки американському бактеріологу Р. Колвеллу, широке поширення та інтеграція в освітні програми, зокрема початкової школи (з 1-го класу), відбулися у 2000-х роках. Це було зумовлено прагненням розвинути в учнів ключові компетенції, необхідні для успіху в науково-технічній сфері та галузі високих технологій [3; 4].

Сучасне розуміння STEM передбачає інтеграцію чотирьох ключових компонентів: науку як основу розуміння світу, технології як інструмент його покращення з урахуванням соціального контексту, проєктування як процес створення рішень для реальних проблем та математику як мову опису та аналізу світу. Еволюція терміну «STEM» призвела до появи таких варіацій як STEAM (додаючи мистецтво для розвитку творчості), STREAM (інтегруючи читання та письмо для покращення комунікації) та STREM (з фокусом на робототехніці). Існують також моделі, що включають медицину (STEMM). Ці розширення підкреслюють всеосяжний характер STEM-підходу та його важливість для формування різноманітних компетентностей, затребуваних у сучасному суспільстві [4].

Активне впровадження STEM-технологій (комп'ютерне моделювання, робототехніка, програмування, віртуальні лабораторії тощо) є глобальною освітньою тенденцією. Україна також визнає важливість цього напрямку, особливо в межах реформи НУШ, орієнтованої на ключові компетентності, зокрема, креативність учнів. Водночас традиційна модель підготовки майбутніх учителів початкових класів часто не забезпечує належного рівня володіння STEM-технологіями, що зумовлює розрив між освітніми потребами та компетентностями випускників.

На думку вчених Д. Пріми та Р. Пріми, впровадження STEM-технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів є інноваційним напрямом, спрямованим на формування компетентностей з використання інформаційно-комунікаційних та цифрових інструментів, робототехнічних систем і збалансованого науково орієнтованого навчання на основі модернізації математично-природничого та гуманітарних профілів освіти. Вони наголошують, що ефективне застосування STEM-технологій є ключовим фактором для розвитку інноваційного технологічного освітнього середовища та сприяє формуванню гнучкого, адаптивного мислення у майбутніх учителів початкових класів. Це, своєю чергою, є необхідною умовою для здатності майбутніх педагогів інтегрувати сучасні технологічні інструменти та прогресивні методики в освітній процес, що забезпечить активне залучення молодших школярів до

пізнання, розвитку креативності, критичного мислення та інших важливих компетентностей [3].

У своїх наукових дослідженнях А. Дрокіна та Л. Себало наголошують на важливості практичної підготовки майбутніх учителів початкових класів через активне використання сучасних STEM-технологій. Вони зазначають, що надання доступу до створення цифрового контенту, LEGO-конструювання, гейміфікації та інших STEM-інструментів стимулює самоосвіту й саморозвиток майбутніх педагогів, а залучення до науково-дослідних лабораторій забезпечує цінний досвід проєктної роботи [1; 4].

Учена А. Дрокіна також підкреслює, що ефективне використання STEM-технологій у підготовці майбутніх учителів початкових класів вимагає врахування інтегрованого характеру НУШ та нових професійних ролей педагога. Це передбачає періодичне оновлення навчальних планів і розробку практико-орієнтованих методик навчання, які активно залучають такі STEM-інструменти, як LEGO-конструктори, Makey Makey, середовище програмування Scratch, а також цифрові платформи Mozabook, TinkerCad та інтерактивні освітні ресурси на кшталт tryengineering.org і Kahoot!. Саме в цьому контексті педагогічна практика є важливим етапом для формування вмінь застосовувати ці технології в реальному освітньому процесі [1].

Проте, як зазначає вчена Л. Себало, аналіз сучасних вимог до вчителя початкової школи виявляє низку суттєвих проблем у традиційній підготовці майбутніх педагогів, які не відповідають потребам НУШ. Зокрема, дослідниця констатує, що майбутні вчителі початкових класів часто мають лише базові теоретичні знання, отримані на лекціях, тоді як сучасна школа потребує фахівців, здатних до практичного застосування та інтеграції знань, досвіду й умінь. Крім того, рівень мислення майбутніх педагогів може бути недостатнім для розвитку критичного мислення в молодших школярів, а проєктна діяльність часто викликає труднощі. Саме тому особливої актуальності набуває підготовка компетентних педагогів нового формату, здатних до міждисциплінарного конструювання освітнього змісту та його інтеграції. Учена підкреслює нагальну потребу впровадження STEM-технологій у процес підготовки майбутніх учителів початкових класів у ЗВО [4].

Отже, використання STEM-технологій є дієвим засобом підготовки майбутніх учителів початкових класів до розвитку креативності учнів, що забезпечує формування їхньої готовності до застосування інноваційних підходів у процесі навчання. Ефективне

застосування STEM-технологій не лише сприяє формуванню необхідних компетентностей у майбутніх педагогів для їхнього власного саморозвитку та оволодіння сучасними освітніми підходами, але й надає їм практичні інструменти для цілеспрямованого стимулювання творчої уяви, нестандартного мислення та активного пізнання молодших школярів в умовах НУШ, що підкреслює нагальну потребу в модернізації освітніх програм ЗВО для забезпечення якісної підготовки компетентних фахівців.

Список використаних джерел

1. Дрокіна А. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання STEM-технологій у фаховій діяльності. *Освітні обрії*. 2023. № 2(57). С. 93–96. Doi : 10.15330/obrii.57.2.93-96.

2. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2024/2025 навчальному році. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92801/.

3. Пріма Р. М., Пріма Д. А. Потенціал STEM-технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 5(39). С. 419–425. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/11626/11686>.

4. Себало Л. STEM-технології в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи. *Освітній простір України*. 2018. № 14. С. 114–120. Doi: 10.15330/esu.14.114-120.

П. Д. Павлига,

здобувач ступеня доктора філософії,

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро, Україна

ХМАРНІ СЕРВІСИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ З ІТ

Проблему використання хмарних сервісів в професійній підготовці бакалаврів з ІТ вивчає велика кількість науковців з усього світу. Наприклад Г. Аль-Мадхагі Тауфік-Хаїл (Університет Утара Малайзія, Кедах, Малайзія), разом з колегами з Саудівської Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратів у 2021 році провели емпіричне дослідження сприйняття студентами хмарних сервісів, що використовуються в процесі навчання [1]. Після початку військових дій на території всієї України у 2022 році, питання використання хмарних сервісів для забезпечення безперервного навчального процесу стало предметом багатьох досліджень. Наприклад

З М І С Т

Секція 1

Теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції

Section 1

Theoretical and methodological bases of professional education development in Ukraine in the European integration context

Lavrentieva O. Partnership between educational institutions, business, and communities: theoretical models for the European integration of vocational education	3
Stasiuk Yu., Dzhusov P. Stereotypes, inclusion, and new models of educational interaction in the context of global labour transformation	6
Волкова Н. П., Лавніков О. А. Оновлений погляд на професійну підготовку майбутніх докторів філософії з професійної освіти	13
Мишеніна Т. М. Лексикографічна робота майбутніх філологів із лінгводидактичними термінами у фаховій підготовці	17
Опанасенко В. П. Реалізація проблемного підходу на лекціях з курсу «Сільськогосподарські та меліоративні машини»	21
Белянський О. М. Організаційно-змістові підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності бакалаврів права	25
Гошко Р. В. Сучасний стан розвитку підприємницької освіти в університетах України	31
Зачепило І. В. Роль наставництва у становленні тренера: традиції та інновації	34
Ісаченко В. Р. Ставлення молоді до самореклами як психолого-педагогічна проблема	38
Корибут Д. В. Інноваційні педагогічні умови формування прогностичної компетентності майбутніх фахівців банківської справи	44
Кучер О. А. Міждисциплінарна підготовка педагогів для ефективного реалізації дуальних освітніх програм	47
Оверченко М. В. Теоретико-методологічні засади міжсекторальної взаємодії в освітньому дискурсі: досвід подолання освітніх втрат	49
Пентко Ю. Є. Як навчитися вчитися: стратегії самоосвіти для майбутнього психолога	54

Прохожаєва Т. В. Професійне вигорання як виклик сучасного суспільства	57
Рак М. О. Професійне становлення особистості майбутнього тренера-викладача з плавання	60
Рижко Е. С. Прогностичні уміння як складова професійної компетентності майбутніх економістів	62
Шкляр П. С. Вплив війни на психологічне здоров'я українців з позиції переживання втрати	65
Шуть Б. І. Підготовка майбутніх тренерів з кіокушин карате у закладах вищої освіти	71

Секція 2

Сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти

Section 2

Modern paradigms in the creation of the educational institution sociocultural environment

Fayerman O. Scientific approaches in social support research	76
Norenko I. The model of formation of multicultural and social tolerance of future psychology teachers in the process of master's training	80
Mora A. Some aspects of implementation of debate as an interactive learning tool for law school students	83
Лебідь О. В. Політика курсу як обов'язковий компонент силябусу навчальної дисципліни	87
Олійник І. В. Лідерський потенціал як детермінанта розвитку професійно значимих якостей майбутніх докторів філософії	93
Іванова В. В. Педагогічна творчість у добу цифровізації освіти	97
Потапенко О. Б. Концепція формування національної ідентичності здобувачів освіти в сучасній українській школі	99
Булгак М. В. Мультидисциплінарний підхід у підготовці студентів-психологів до практичної діяльності	103
Васильєв І. Д. Формування професійної компетентності майбутніх учителів у процесі практичної підготовки	106
Гулько Т. Ю. Здоров'язбережувальна складова освітнього процесу	112
Замахіна С. П. Професійний розвиток майбутніх психологів: застосування методик подолання тривожності у підлітків	116

Караван Є. В. Національно-патріотичне виховання спортсменів в умовах воєнного стану в ДЮСШ	119
Коваль К. В. Роль морально-етичних цінностей у формуванні толерантності здобувачів початкової освіти	121
Коренюк І. П. Психолого-педагогічні стратегії підтримки здорової харчової поведінки майбутніх фахівців	125
Кравченко М. В. Диференційований підхід до підготовки майбутніх реабілітологів	128
Півень Я. В. Педагогічна підтримка самоосвіти студентів у відкритому освітньому середовищі	131
Подоляннюк В. В. Підготовка вчителів фізичної культури до здоров'язбережувальної діяльності – вимога часу	133
Савельєва Н. В. Управління конфліктами в робочій групі: соціально-психологічні аспекти	136
Соловей Н. А. Професійний розвиток майбутніх тренерів з військово-спортивних багатоборств: сучасні виклики та перспективи	139
Танасійчук О. Л. Взаємозв'язок самотності та психологічного благополуччя дорослого населення в умовах соціальних змін в Україні	141
Кунь Ці Роль студентських самоврядувань у формуванні лідерських якостей здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр»	143
Чупилко О. О. Інтерактивні технології в методичній роботі з педагогічними кадрами ЗДО	145

Секція 3

Зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих

Section 3

Foreign experience in organizing professional training for youth and education for adults

Gulshen Zahid qizi Yuzbashiyeva, Samira Huseyn qizi Abasova, Israfil Habib oglu Yuzbashiyev. Comparative analysis of education financing in some countries of Eurasia	150
Esmer Qurban qızı Aliyeva. The application of econometric models in the economic activities of Azerbaijan's higher education institutions	163

Сапожников С. В., Корольова Л. В. Виклики професійної підготовки викладачів іноземних мов Румунії	177
Феднова І. М. Вивчення стану інтернет-просвітництва закладів дошкільної освіти	181
Ярошук К. І. Професійна освіта в глобальному вимірі: зарубіжні тренди та їх адаптація в український контекст	185
Кириленко Є. В. Інтеграція підприємницької освіти у підготовку фахівців автотранспортної галузі: зарубіжний та вітчизняний досвід	188
Корнієнко С. С. Моделі освітніх трансформацій світу: досвід для України	192
Пащенко А. І. Мейкерство як інноваційний підхід до педагогічної роботи на технічних спеціальностях	199
Сугак Д. В. Тьюторинг, наставництво й фасилітація як інструменти розвитку студентського лідерства	201

Секція 4

Технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу

Section 4

Technological tools for educational process quality assurance

Levkin D., Kotko Ya., Levkin A. The relevance of teaching higher mathematics in higher education institutions of Ukraine for the formation of a professionally developed personality	204
Волкова Н. П. Підготовка майбутніх психологів до надання психологічної допомоги населенню: зміст та технології	208
Гаркуша І. Стосунки викладача і студента: соціально-психологічні аспекти педагогічної взаємодії у ЗВО	212
Дубінський С. В. Менторинг як ефективний інструмент в розвитку професійних коучів за стандартами ICF	215
Алека Г. І. Роль TL DRAW у забезпеченні інтерактивності та якості дистанційного навчання	218
Крупський О. П. Використання сторітелінгу для розвитку емоційної культури майбутніх фахівців-менеджерів	222
Пригодій А. В., Барбаш В. І., Литвинов В. І. Сучасні педагогічні технології у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців транспортної галузі	227

Самусь Т. В. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання засобами кейс-технологій	231
Детярьов В. Ю. Використання цифрових технологій для професійної підготовки бакалаврів з менеджменту у процесі змішаного навчання	235
Журавльов Д. В. Інтерактивні методи навчання майбутніх менеджерів як технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу	240
Заболуєв О. В. Інноваційні підходи до організації технічної творчості у системі STEM-освіти	244
Ковальов А. О. Використання технологій ШІ в освітньому процесі здобувачів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт»	247
Круглик О. С. Використання Qlik Sense для формування аналітичної компетентності майбутніх економістів у цифровому освітньому середовищі	249
Мухіна Т. Є. STEM-технології як ефективний засіб підготовки майбутніх учителів початкових класів до розвитку креативності учнів	254
Павлига П. Д. Хмарні сервіси в професійній підготовці бакалаврів з ІТ	257
Мудрук Я. Р. Психологічні підходи у розробці персоналізованих маркетингових стратегій	261
Радченко О. В. Тренінг як ефективний інструмент формування лідерських якостей у майбутніх менеджерів	263
Рябошапка Н. О. Методика вивчення учнівського колективу: від теорії до практики	266
Тарасов В. А., Тютюнов О. В. Цифровий інструментарій в підготовці студентів інженерно-педагогічних спеціальностей	269
Тютюнник С. В. Практичні аспекти використання соціальних мереж у просвітницькій діяльності психолога	272
Скидан С.О. Вироблення лексикографічної грамотності майбутніх фахівців у роботі з текстами різного стильового уналежнення	274

Наукове видання

III Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ФАХІВЦЯ В
ІННОВАЦІЙНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Матеріали конференції
17–18 квітня 2025 р.
(українською, англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
e-mail: nobel.science@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.